

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น

Factors Related to Alcohol Drinking Behavior of Upper Secondary Student in Samsong District Khonkaen Province.

Received: September 27, 2021

Revised: November 22, 2021

Accepted: November 30, 2021

วารภรณ์ วีระพันธ์¹

Waraporn Weeraphan¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุก, พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนและเก็บข้อมูลในเดือนสิงหาคม - กันยายน 2564 โดยใช้แบบสอบถามชนิดตอบเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่าไคสแควร์, Adjust odd ratio, ค่าช่วงความเชื่อมั่นที่ระดับ 95% ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวนนักเรียน 130 คน พบความชุกของนักเรียนที่ดื่มแอลกอฮอล์ คิดเป็นร้อยละ 69.2 เป็นเพศหญิงร้อยละ 65.6 และเพศชาย ร้อยละ 34.4, อายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มครั้งแรก 14.84 ปี \pm 1.20, ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ เพศหญิง (AOR = 3.54, 95% CI = 1.61 - 7.72), เกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 3.00 (AOR = 2.87, 95% CI = 1.25 - 6.55), มีการดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท (AOR = 9.94, 95% CI = 3.93 - 25.13), การเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาก (AOR = 2.37, 95% CI = 1.08 - 5.18) ผลการศึกษานี้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการรณรงค์ให้ลดการดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและควบคุมปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มแอลกอฮอล์

คำสำคัญ: เครื่องดื่มแอลกอฮอล์, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย, พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์

¹ นายแพทย์ชำนาญการ โรงพยาบาลชำสูง

Abstract

A Cross-sectional analysis study aimed to study prevalence, alcohol drinking behavior and factors related to alcohol drinking behavior of upper secondary student in Samsong district Khonkaen province. Using a multi-stage sampling method. Data collection was done through a self-administrator questionnaire during August to September 2021. Data were analyzed using descriptive statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation and logistic regression analysis including Chi square, Adjust odd ratio, 95%confidence interval. The results showed that 130 students were included in the study. Prevalence of students drinking alcohol was 69.2%. Female 56.2%. Male 43.8%. Average age at first drinking at 14.84 years \pm 1.20. Factors related to alcohol drinking behavior of upper secondary student in Samsong district Khonkaen province. Statistically significant ($p < 0.05$). Female (AOR = 3.54, 95%CI = 1.61 - 7.72), GPA less than 3.00 (AOR = 2.87, 95%CI = 1.25 - 6.55), Close friend were drinking alcohol (AOR = 9.94, 95%CI = 3.93 - 25.13), Access to alcohol-related media so much. (AOR = 2.37, 95%CI = 1.08 - 5.18) Results suggest that there should be a campaign to reduce alcohol drinking in schools and control factors affecting alcohol use.

Keywords: Alcohol, Upper secondary student, Alcohol drinking behavior.

บทนำ

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นับว่าเป็นสารเสพติดที่ถูกกฎหมายและสังคมให้การยอมรับ โดยสามารถจำหน่ายเพื่อการบริโภคอย่างแพร่หลายในประเทศไทยมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงเป็นอันดับ 40 ของโลก⁽¹⁾ และบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดคั่นเป็นอันดับ 5 ของโลก⁽²⁾

จากหลักฐานทางวิชาการทั้งในประเทศและทั่วโลก ในการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง อุบัติเหตุ อันตรายต่างๆ ทั้งทางกายและจิตใจ การทำร้ายร่างกายและเกิดความรุนแรงต่างๆปรากฏชัดเจนว่า การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นส่วนผสม ไม่ว่าจะในรูปแบบใด เช่น เบียร์ ไวน์ สุรา ฯลฯ เป็นปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดภาวะและโรคต่างๆ ทำให้คนไทยป่วยและตายก่อนวัย อันควร

จำนวนมากในแต่ละปีและประเทศชาติต้องสูญเสียทรัพยากรมนุษย์อันมีคุณค่ายิ่ง⁽³⁾

จากสถิติผู้ป่วยที่มาใช้บริการที่โรงพยาบาล ช้างสูง ปี 2561-2564 จากจำนวนผู้มาใช้บริการทั้งหมดพบว่า มีผู้ที่ดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยร้อยละ 4.39 โดยคิดเป็นเพศชายร้อยละ 86.87 เพศหญิงร้อยละ 13.12 ซึ่งหากแยกเป็นตามกลุ่มอายุพบว่า กลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี มีอัตราการดื่มแอลกอฮอล์น้อยที่สุดคือ ร้อยละ 4.23, กลุ่มอายุ 20-30 ปี ร้อยละ 12.49, กลุ่มอายุ 30-40 ปี ร้อยละ 14.36, กลุ่มอายุ 40-50 ปี ร้อยละ 24.18, กลุ่มอายุ 50-60 ปี มีอัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุดคือ ร้อยละ 25.12, กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 19.62 และพบว่า ผู้ป่วยมีผลแทรกซ้อนจากการดื่มแอลกอฮอล์ที่ทำให้ต้องนอนรักษาตัวที่

โรงพยาบาลฆ่าสูงมากที่สุด คือ ภาวะช้ำจากการขาด แอลกอฮอล์ เมื่อหยุดดื่มหรือดื่มน้อยลงจะเกิดอาการถอนพิษสุราซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล พบว่าร้อยละ 90 เกิดอาการช้ำในช่วง 7-48 ชั่วโมงหลังจากหยุดดื่มสุรา⁽⁴⁾ ซึ่งเราได้สถิติจากผู้ป่วยที่มารับบริการที่โรงพยาบาลฆ่าสูงเท่านั้น แต่ยังไม่ได้มีสถิติข้อมูลของประชากรทั่วไปในการดื่มแอลกอฮอล์และยังไม่มีสถิติในการเริ่มดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกในชีวิต

จากข้อมูลสถิติของอำเภอฆ่าสูง อัตราการดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี พบน้อยสุด แต่จากการศึกษาค้นคว้าวิจัย พบว่านักดื่มที่เพิ่งเริ่มดื่มสุราเป็นครั้งแรกในชีวิต จำแนกตามความชุกในประชากรทั่วไปในแต่ละช่วงอายุ พบว่า ความชุกของนักดื่มหน้าใหม่สูงที่สุดอยู่ใน กลุ่มอายุ 20-24 ปี ร้อยละ 16.15 รองลงมาคืออายุ 15-19 ปี ร้อยละ 13.94, อายุ 25-44 ปี ร้อยละ 0.91, อายุ 45-59 ปี ร้อยละ 0.22 , อายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 0.10 ตามลำดับ⁽⁵⁾

ผู้วิจัยจึงทำวิจัยในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อหาสาเหตุและเพื่อเป็นแนวทางต่อไปในการป้องกันและลดการดื่มแอลกอฮอล์ในครั้งแรกในช่วงอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป หากป้องกันหรือลดปัจจัยเสี่ยงได้ก็จะทำให้อัตราการดื่มแอลกอฮอล์ในผู้ใหญ่ในอนาคตลดลงด้วย

หากทราบถึงพฤติกรรมในการดื่มแอลกอฮอล์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มแอลกอฮอล์ในวัยเรียนแล้ว สามารถหาทางป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างตรงประเด็นและยั่งยืน โดยให้ความสำคัญในการ

ป้องกันและแก้ไขปัญหามาจากการดื่มสุราในกลุ่มวัยรุ่น เนื่องจากวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงจากพัฒนาการทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ทำให้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่ายกว่ากลุ่มอายุอื่นๆ⁽⁶⁾

แนวทางการดูแลและป้องกันการดื่มสุราในเด็กและเยาวชนจะขับเคลื่อนไปข้างหน้า และได้ข้อสรุปในทางปฏิบัติได้อย่างไร ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็กๆ ช่วยให้พวกเขาลด ละ เลิก ความอยากลองดื่ม และใช้ชีวิตไม่ติดสุรายามเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตได้⁽⁷⁾

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความชุกในการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอฆ่าสูง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอฆ่าสูง จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอำเภอฆ่าสูง จังหวัดขอนแก่น

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง (Cross-Sectional Analytical Study) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอฆ่าสูง จังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามชนิดตอบเองเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ชั้นปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 ในอำเภอชำสูง
จังหวัดขอนแก่น 194 คน

กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ชั้นปีที่ 4-6 ในอำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่นและ
เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

เกณฑ์การคัดเลือกเข้าการศึกษา

- นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่
ยินยอมเข้าร่วมทำการศึกษา
- ผู้ปกครองให้ความยินยอมในการเข้าร่วม
ศึกษา

- สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้

เกณฑ์การคัดออก

- นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วน

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ได้จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อ
การประมาณค่าสัดส่วนของประชากร ที่ตัวแปร
ผลเป็นตัวแปรแจกแจงนับกรณีทราบจำนวน
ประชากร (Lemeshow et al. 1990)⁽⁸⁾ สูตรการ
คำนวณดังนี้

$$n = \frac{Np(1-p)Z^2 1-\alpha/2}{d^2 (N-1) + p(1-p)Z^2 1-\alpha/2}$$

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = ประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในอำเภอชำสูงจังหวัดขอนแก่น 194 คน

α = ความผิดพลาดของการสรุปลักษณะ
ประชากรจากค่าสถิติของตัวอย่าง = 0.05

Z = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเมื่อกำหนดให้
ความเชื่อมั่น 95% $Z(0.975) = 1.959964$

p = สัดส่วนของประชากร = 0.42 ได้จาก
การศึกษาของสุรเมศวร์ ฮาซิมและคณะ⁽⁹⁾

d = ความกระชับของการประมาณค่า = 0.05

เมื่อแทนค่าจากสูตร คำนวณขนาดกลุ่ม
ตัวอย่างได้จำนวน 118 คน เพื่อเป็นการป้องกัน
ความคลาดเคลื่อนและผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการ
ตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ของ
กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแบบสอบถามเพิ่ม
ร้อยละ 10 จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 130 คน

การสุ่มตัวอย่าง

เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบวิธีสุ่มตัวอย่างแบบ
หลายขั้นตอน(Multi-stage sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1: เริ่มจากการสุ่มแบ่งชั้นภูมิ
(Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วน
ประชากรจำแนกตามระดับการศึกษา

ขั้นที่ 2: เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตาม
สัดส่วนในแต่ละระดับการศึกษาตามชั้นเรียนแล้ว
ต่อไปจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple
Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลากจาก
รายชื่อของนักเรียนทั้งหมดในแต่ละชั้น ซึ่งจะจับ
สลากรายชื่อนักเรียนตามเลขที่โดยไม่ใส่คืนให้ได้
ตามสัดส่วนแต่ละชั้นเรียน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ช่วงเดือน
สิงหาคมถึงกันยายน 2564 เนื่องจากมีการระบาดของ
โรค Covid-19 ทำให้โรงเรียนปิดทั่วประเทศ
ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามผ่านระบบ Google form
โดยทำแบบสอบถามผ่านการสแกน QR Code
โดยได้เข้าพบผู้อำนวยการเพื่อขออนุญาตให้แจก
แบบสอบถามและได้เข้าพบอาจารย์ประจำชั้นใน
วันประชุมของอาจารย์ โดยได้ชี้แจงและอธิบาย
รายละเอียดให้แก่อาจารย์ประจำชั้นรับทราบและ

ให้อาจารย์ส่ง QR code ให้แก่นักเรียนเพื่อทำแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยใช้แบบสอบถามชนิดตอบเอง มีทั้งหมด 5 ส่วน

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เป็นแบบเลือกตอบ Check List จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา ระดับชั้นเรียน เกรดเฉลี่ย สถานภาพสมของพ่อแม่

ส่วนที่ 2 : พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 3 : แบบสอบถามเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อมของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 4 ข้อ โดยประยุกต์ใช้แบบสอบถามของ อัญชลี เหมชะญาตี⁽¹⁰⁾, พรนภา หอมสินธุ์ และรุ่งเรือง ศรีสุริยเวศน์⁽¹¹⁾ ประกอบด้วย

1. การดื่มแอลกอฮอล์ของบุคคลในครอบครัว
2. การดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท
3. การเข้าถึงแหล่งซื้อขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
4. การเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนที่ 4 : แบบประเมินความเครียด ST-5 แบบประเมินมี 5 ข้อ แบบวัดความเครียดฉบับศรีัญญา⁽¹²⁾ พัฒนาโดย พญ.อรพรรณ ศิลปะกิจ

ส่วนที่ 5 : แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง ซึ่งแปลมาจากแบบทดสอบความรู้สึกมี

คุณค่าในตัวเองของโรเซนเบิร์ก⁽¹³⁾ (The Global Self-Esteem Questionnaire) มีลักษณะเป็นมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert scale) แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 10 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปทดลองใช้ Try out เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ค่าความเชื่อมั่น Cronbach alpha ดังนี้ แบบสอบถามเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อมของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ Cronbach alpha = 0.79, แบบประเมินความเครียด ST-5 Cronbach alpha = 0.85, แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง Cronbach alpha = 0.76

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสถิติที่ใช้มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Study) ใช้วิเคราะห์ความชุกและข้อมูลลักษณะทั่วไปของประชากรนำเสนอด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติเชิงอนุมาน (Logistic Regression Analysis) ใช้วิเคราะห์หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น นำเสนอความสัมพันธ์โดยใช้ ChiSquare, Adjust odd ratio พร้อมช่วงความ

เชื่อมั่นที่ระดับ 95% ของ AOR (95% Confidence interval of Adjust odds ratio)

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น หมายเลขโครงการ KEC 64046/2564 รับรองวันที่ 14 สิงหาคม 2564

ผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักเรียน 130 คน เพศหญิงร้อยละ 56.2 เพศชายร้อยละ 43.8, อายุเฉลี่ย 16.43 ปี \pm 1.05 ปี นับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.7, นักเรียนชั้น ม.4 ร้อยละ 36.9 นักเรียนชั้น ม.5 ร้อยละ 32.3 นักเรียนชั้น ม.6 ร้อยละ 30.8, เกรดเฉลี่ย 3.00 - 4.00

ร้อยละ 58.5 ต่ำกว่า 3.00 ร้อยละ 41.5, สถานภาพสมรสของพ่อแม่อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 59.2 พ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 40.8

พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์

เคยดื่มร้อยละ 69.2 ไม่เคยดื่มร้อยละ 30.8, ส่วนมากดื่มเดือนละครั้งหรือน้อยกว่าร้อยละ 81.1, ดื่มครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย 14.84 ปี \pm 1.20 ปี, อายุน้อยสุดที่เริ่มดื่มคือ 12 ปี มากสุดคือ 18 ปี, เหตุจูงใจในการดื่มครั้งแรกคือ ทดลองดื่ม ร้อยละ 43.3, ส่วนมากดื่มกับเพื่อน/แฟน ร้อยละ 57.8, โอกาสที่จะดื่มคือ งานเลี้ยงสังสรรค์/งานเทศกาล ร้อยละ 44.8, ไม่ได้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เอง ร้อยละ 48.9 ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เอง ร้อยละ 51.1, ส่วนมากซื้อเครื่องดื่มจากร้านค้าใกล้บ้าน ร้อยละ 78.3 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทใดที่นิยมดื่มมากที่สุดคือ เบียร์ ร้อยละ 46.7 รองลงมาคือ สุรา/เหล้า ร้อยละ 35

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละจำแนกตามสังคมและสิ่งแวดล้อมในการดื่มแอลกอฮอล์ (n=130)

สังคมและสิ่งแวดล้อมรอบตัวในการดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน	ร้อยละ
การดื่มแอลกอฮอล์ของบุคคลในครอบครัว		
ไม่มี	47	36.2
มี	83	63.8
การดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท		
ไม่มี	30	23.1
มี	100	76.9
การเข้าถึงแหล่งซื้อขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
ยาก	45	34.6
ง่าย	85	65.4
การเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
น้อย (0-2 คะแนน)	69	53.1

ตั้งคัมและถึงแวลด้อมรอบตัวในการคัมแอลกอสอล	จำนวน	ร้อยละ
มาก (3-9 คะแนน)	61	46.9
Min = 0, Max = 9, SD = 2.57, Mean = 2.91		

ตั้งคัมและถึงแวลด้อมรอบตัวในการคัมแอลกอสอล

การคัมแอลกอสอลของคนในครอบครัวมี ร้อยละ 63.8 ไม่มี ร้อยละ 36.2, การคัมแอลกอสอลของเพื่อนสนิท มีร้อยละ 76.9 ไม่มี ร้อยละ 23.1, การเข้าถึงแหล่งซื้อขายของเครื่องคัมแอลกอสอลยาก ร้อยละ 34.6 เข้าถึงง่าย ร้อยละ 65.4, การเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเครื่องคัมแอลกอสอล น้อย (0-2 คะแนน) ร้อยละ 53.1 มาก (3-9 คะแนน) ร้อยละ 46.9 คะแนนต่ำสุด 0 คะแนน สูงสุด 9 คะแนน ค่าเฉลี่ย 2.91 ± 2.57 (ตารางที่ 1)

ความเครียด

เครียดน้อย (0-4 คะแนน) ร้อยละ 58.5 เครียดปานกลาง (5-7 คะแนน) ร้อยละ 23 เครียดมาก (8-9 คะแนน) ร้อยละ 10 เครียดมากที่สุด (10-20 คะแนน) ร้อยละ 8.5 คะแนนต่ำสุด, สูงสุด = 0, 20 คะแนน ,ค่าเฉลี่ย 3.98 ± 3.87 คะแนน (ตารางที่ 2)

ความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง

ความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเองน้อย (0 - 25 คะแนน) ร้อยละ 42.3, ความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเองมาก (26 - 40 คะแนน) ร้อยละ 57.7, คะแนนต่ำสุด, สูงสุด = 15, 34 คะแนน, ค่าเฉลี่ย 25.81 ± 3.68 คะแนน (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละจำแนกตามระดับความเครียด (n=130)

ความเครียด	จำนวน	ร้อยละ
เครียดน้อย (0 - 4 คะแนน)	76	58.5
เครียดปานกลาง (5 - 7 คะแนน)	30	23
เครียดมาก (8 - 9 คะแนน)	13	10
เครียดมากที่สุด (10 - 20 คะแนน)	11	8.5
Min = 0, Max = 20, SD = 3.87, Mean = 3.98		

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละจำแนกตามระดับคะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง (n=130)

ความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง	จำนวน	ร้อยละ
น้อย (0 - 25 คะแนน)	55	42.3
มาก (26 - 40 คะแนน)	75	57.7
Min = 15, Max = 34, SD = 3.68, Mean = 25.81		

การดื่มและไม่ดื่มแอลกอฮอล์ตามปัจจัยที่ศึกษา

เพศชายไม่ดื่มร้อยละ 65 ดื่มร้อยละ 34.4, เพศหญิง ไม่ดื่มร้อยละ 35 ดื่มร้อยละ 65.6, เกรดเฉลี่ย 3.00-4.00ไม่ดื่มร้อยละ 75 ดื่มร้อยละ 51.1, เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00 ไม่ดื่มร้อยละ 25 ดื่มร้อยละ 48.9, สถานภาพสมรสของพ่อแม่ อยู่ด้วยกัน ไม่ดื่มร้อยละ 57.5 ดื่มร้อยละ 60, สถานภาพสมรสของพ่อแม่ ไม่ได้อยู่ด้วยกัน ไม่ดื่มร้อยละ 43.5 ดื่มร้อยละ 40, ไม่มีการดื่ม แอลกอฮอล์ในครอบครัว ไม่ดื่มร้อยละ 34.4 ดื่มร้อยละ 40, มีการดื่มแอลกอฮอล์ในครอบครัว ไม่ดื่มร้อยละ 65.6 ดื่มร้อยละ 60, ไม่มีการดื่ม แอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท ไม่ดื่มร้อยละ 52.5 ดื่มร้อยละ 10, มีการดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท

ไม่ดื่มร้อยละ 47.5 ดื่มร้อยละ 90, การเข้าถึง แหล่งซื้อขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยาก ไม่ดื่ม ร้อยละ 25 ดื่มร้อยละ 38.9, การเข้าถึงแหล่งซื้อ ขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ง่าย ไม่ดื่มร้อยละ 75 ดื่มร้อยละ 61.1, การเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยาก ไม่ดื่ม ร้อยละ 67.5 ดื่ม ร้อยละ 46.7 การเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ง่าย ไม่ดื่มร้อยละ 32.5 ดื่มร้อยละ 53.3, ความเครียดน้อยไม่ดื่มร้อยละ 52.5 ดื่มร้อย ละ 61.1 ความเครียดปานกลางถึงมาก ไม่ดื่มร้อย ละ 47.5 ดื่มร้อยละ 38.9, ความรู้สึกมีคุณค่าใน ตัวเองมาก ไม่ดื่มร้อยละ 65 ดื่มร้อยละ 54.4, ความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเองน้อย ไม่ดื่มร้อยละ 35 ดื่มร้อยละ 45.6 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดื่มแอลกอฮอล์จำแนกตามการดื่มและไม่ดื่มแอลกอฮอล์

ปัจจัยที่ศึกษา	การดื่มแอลกอฮอล์		Adjust OR	95%CI	p - value
	ไม่ดื่ม(N=40) จำนวน(ร้อยละ)	ดื่ม (N=90) จำนวน(ร้อยละ)			
เพศ					
ชาย (57 คน) ^R	26 (65)	31 (34.4)	3.53	1.61 - 7.72	0.002**
หญิง (73 คน)	14 (35)	59 (65.6)			
เกรดเฉลี่ย					
3.00 - 4.00 ^R	30 (75)	46 (51.1)	2.87	1.25 - 6.55	0.012**
ต่ำกว่า 3.00	10 (25)	44 (48.9)			
สถานภาพสมรสของพ่อแม่					
อยู่กับบิดาและมารดา ^R	23 (57.5)	54 (60)	0.90	0.42 - 1.92	0.789
ไม่ได้อยู่กับบิดาและมารดา	17 (43.5)	36 (40)			
การดื่มแอลกอฮอล์ของบุคคลในครอบครัว					
ไม่มี ^R	31 (34.4)	16 (40)	1.26	0.58 - 2.73	1.269
มี	24 (65.6)	59 (60)			

การดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท

ไม่มี ^R	21 (52.5)	9 (10)	9.94	3.93 - 25.13	0.000**
มี	19 (47.5)	81 (90)			

การเข้าถึงแหล่งซื้อขายของเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์

ยาก ^R	10 (25)	35 (38.9)	0.52	0.22 - 1.20	0.128
ง่าย	30 (75)	55 (61.1)			

การเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

น้อย ^R	27 (67.5)	42 (46.7)	2.37	1.08 - 5.18	0.030**
มาก	13 (32.5)	48 (53.3)			

ความเครียด

เครียดน้อย ^R	21 (52.5)	55 (61.1)	0.70	0.33 - 1.49	0.359
เครียดปานกลางถึงมาก	19 (47.5)	35 (38.9)			

ความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง

มาก ^R	26 (65)	49 (54.4)	1.55	0.71 - 3.35	0.262
น้อย	14 (35)	41 (45.6)			

มีนัยสำคัญทางสถิติ ** $p < 0.05$

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p\text{-value} < 0.05$ ได้แก่ เพศ โดยเพศหญิงมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มแอลกอฮอล์เป็น 3.53 เท่าของเพศชาย (95% CI = 1.61-7.72), เกรดเฉลี่ย โดยกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 3.00 มีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มแอลกอฮอล์เป็น 2.87 เท่าของกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ย 3.00 – 4.00 (95% CI = 1.25 – 6.55), มีการดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท โดยกลุ่มที่มีเพื่อนสนิทดื่มแอลกอฮอล์มีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มแอลกอฮอล์เป็น 9.94 เท่าของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีเพื่อนสนิทดื่มแอลกอฮอล์ (95% CI = 3.93-25.13), การเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยกลุ่มที่มีการเข้าถึงสื่อ

เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มแอลกอฮอล์เป็น 2.37 เท่าของกลุ่มที่มีการเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อย (95% CI = 1.08 – 5.18) ปัจจัยที่ไม่มีมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ สถานภาพสมรสของพ่อแม่, การดื่มแอลกอฮอล์ของบุคคลในครอบครัว, การเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, ความเครียด, ความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอชำสูง จังหวัด

ขอนแก่น พบว่า จากประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งหมด 194 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวนนักเรียน 130 คน พบว่ามีนักเรียนที่ดื่มแอลกอฮอล์จำนวน 90 คน ความชุกในการดื่มแอลกอฮอล์ คิดเป็นร้อยละ 69.2 ซึ่งเพศหญิงดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 65.6 มากกว่าเพศชายที่ดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 34.4

พฤติกรรมในการดื่มแอลกอฮอล์พบว่าดื่มครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย 14.84 ปี \pm 1.20 ปี เหตุจูงใจในการดื่มครั้งแรกคือ ทดลองดื่ม ร้อยละ 43.3, เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทที่นิยมดื่มมากที่สุดคือ เบียร์ ร้อยละ 46.7 รองมาคือ สุรา/เหล้า ร้อยละ 35.6

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ p -value < 0.05 ได้แก่

1. เพศ โดยเพศหญิงมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มแอลกอฮอล์เป็น 3.53 เท่าของเพศชาย (p -value < 0.001)

2. เกรดเฉลี่ย โดยกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 3.00 มีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มแอลกอฮอล์เป็น 2.87 เท่าของกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ย 3.00 - 4.00 (p -value < 0.05)

3. การดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท โดยกลุ่มที่มีเพื่อนสนิทดื่มแอลกอฮอล์มีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มแอลกอฮอล์เป็น 9.94 เท่าของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีเพื่อนสนิทดื่มแอลกอฮอล์ (p -value < 0.001)

4. การเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยที่มีการเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับ

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาก มีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มแอลกอฮอล์เป็น 2.37 เท่าของกลุ่มที่มีการเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อย (p -value < 0.05)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เพศหญิง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิฆัมพร หอสิริ⁽¹⁴⁾ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มสุรา ได้แก่ เพศชาย และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิษฐา สมัย⁽¹⁵⁾ พบว่า เพศชายมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันสูงกว่าเพศหญิงถึง 3.49 เท่า ซึ่งในการศึกษาก็พบว่า เพศหญิงและเพศชายมีการเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากขึ้น โดยเฉพาะสื่อทางออนไลน์ที่พบมากที่สุด ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้เป็นข้อมูลที่จะพิจารณาในการทำนายพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นต่อไปในอนาคตได้ โดยมุ่งเน้นการลดการดื่มแอลกอฮอล์ทั้งเพศชายและเพศหญิง จากงานวิจัยของ มณฑนา มณีโชติ⁽¹⁶⁾ พบว่าวัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อไปเที่ยวสถานบันเทิงเป็นประจำ ถึงแม้จะมีการควบคุมห้ามไม่ให้วัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี เข้าแต่ก็มีการละเมิดให้วัยรุ่นเข้าไปเที่ยวได้

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่นอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เกรดเฉลี่ยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตติยา ทอนพลกรัง⁽¹⁷⁾, การดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท การศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีเพื่อนสนิทดื่มแอลกอฮอล์มีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มแอลกอฮอล์เป็น 9.94 เท่าของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีเพื่อนสนิทดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยสันติสิทธิ์ เขียวเงินผล⁽¹⁸⁾, การเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาก ซึ่งในการศึกษาของผู้วิจัยครั้งนี้พบว่า การเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางออนไลน์มากที่สุด คือ ร้อยละ 60 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรภา แก้วเขียว⁽¹⁹⁾ ผลพบว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรม การดื่มสุรา ใน นักศึกษามหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งพบว่าปัจจุบันนี้ วัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังเรียนรู้ เป็นวัยที่กำลังพ้นจากวัยเด็กและมีอิสระและสามารถรับรู้สื่อต่างๆมีความต้องการการเข้าถึงสังคมออนไลน์หรือวัตถุที่ตอบสนองทางเทคโนโลยีมากขึ้น⁽²⁰⁾

การประยุกต์นำผลการศึกษาไปใช้ในเข้ากับพื้นที่และบริบทที่หลากหลายต่อไป อย่างไรก็ตาม

เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization. [Internet]. Global status report on alcohol and health 2018. World Health Organization; 1970 [cited 2021 Nov 11]. Available from: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/274603>
2. สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. รายงานการผลการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ; 2560. [เข้าถึงเมื่อ 20 พ.ค. 2564]. เข้าถึงได้จาก: <https://ddc.moph.go.th/uploads/files/1438820200823062406.pdf>

ก็ตาม จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการดื่มแอลกอฮอล์ถึงร้อยละ 69.2 ซึ่งนับว่าสูง การป้องกันมิให้นักเรียนหรือวัยรุ่นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงควรให้ความสำคัญในการควบคุมปัจจัยดังกล่าว

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางในการรณรงค์ลดการดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและควบคุมปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มแอลกอฮอล์ ก็จะสามารลดการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนได้ในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณพญ.พันธุ์นภา กิตติรัตนไพบูลย์ นายแพทย์ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ ที่ให้คำแนะนำในการทำวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนผู้อำนวยการโรงเรียนระดับมัธยม อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น และผู้อำนวยการโรงพยาบาลชำสูง รวมทั้งเจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลทำวิจัย

3. กรมสุขภาพจิต. สถานการณ์การดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ; 2561. [เข้าถึงเมื่อ 20 พ.ค. 2564]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=123>
4. พัชรินทร์ อติสรณกุล. การศึกษารายกรณีผู้ป่วยโรคติดสุราหรือผู้ป่วยจิตเวชโรงพยาบาลกาฬสินธุ์. วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ. 2563;13(1):268-78.
5. สาวิตรี อัยฉางค์กรชัย. รายงานสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทย ประจำปี พ.ศ. 2560. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สหมิตรพัฒนาการพิมพ์; 2562.
6. รัตติยา บัวสอน, เศษฐา รัชดาพรธนาธิกุล. พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร. รามาธิบดีพยาบาลสาร. 2555;18(2):259-71.
7. คุชฎี จิงศิริกุลวิทย์. 'สุรากับวัยรุ่น' ถอดบทเรียนแนวทางการดูแล-ป้องกันพฤติกรรมการดื่มของเยาวชน [อินเทอร์เน็ต]. Alcohol Rhythm; 2020 [เข้าถึงเมื่อ 20 พ.ค. 2564] เข้าถึงได้จาก : <https://alcoholrhythm.com/teenager-alcoholic-prevention/>
8. Lemeshow S, Hosmer DW, Klar J, Lwanga SK, World Health Organization. Adequacy of sample size in health studies. Chichester: Wiley; 1990.
9. สุรเมศวร์ ฮาซิม, รัตนา เลิศสุวรรณศรี, รมิดา ศรีหะรา. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย จังหวัดปทุมธานี. Thai Journal of Science and Technology. 2017;6(1):1-10.
10. อัญชลี เหมชะญาติ, ศรีวรรณ ยอดนิล. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม. 2555;8(1):115-28.
11. Pimathai C, Homsin P, Srisuriyawet R. Factors Related to Hazardous Drinking Among Male Vocational Students in Sisaket Province. Thai Red Cross Nursing Journal. 2021 Sep 2;14(1):170-84.
12. อรวรรณ ศิลปะกิจ. แบบวัดความเครียดฉบับศรีรัฐัญญา. วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย. 2551;16(3):177.
13. Wongpakaran T, Wongpakaran N. Confirmatory factor analysis of Rosenberg Self-Esteem Scale: A study of Thai student sample. J Psychiatr Assoc Thailand. 2011;56(1):59-70.
14. Hosiri T, Sittisun C, Limsricharoen K. Drinking Behavior and Its Prevalence in Grade 10th Students. Journal of the Psychiatric Association of Thailand. 2016 Mar 18;61(1):3-14.
15. Samai T, Jewpattanakul Y, Phetphansee S. The Relationships between Personal, Socioeconomic and Stress Factors on Alcohol Drinking Behavior of Dwellers in Bangkoknoi District, Bangkok. Nursing Science Journal of Thailand. 2015 Mar 31;33(1):42-50.

16. รัตติยา ทอนพลกรัง, พรนภา หอมสินธุ์, รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราวของนักเรียนชายอาชีวศึกษาในจังหวัดสุรินทร์. *Journal of Public Health Nursing*. 2015;29(1):29-42.
17. มัณฑนา มณีโชติ, กาญจนานัฐ ทองเมืองชัยเทพ, ณัฐนันท์ คำอุไร. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนเทศบาลเมืองสระบุรี. *วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ*. 2561;11(3):460-66.
18. สันติสิทธิ์ เขียวเงิน, วิทยา อยู่สุข, วิศิษฐ์ ทองคำ. ปัจจัยทำนายการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. *Journal of Science & Technology MSU*. 2019;38(2):158-67.
19. Kaewkiaw J, Sethabouppha H, Thapinta D. Online Social Media Use and Alcohol Drinking Behaviors Among University Students. *Nursing Journal*. 2020 Sep 18;47(3):215-27.
20. นัชชา ยันติ, กริช เรืองไชย. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมเสี่ยงการเสพติดสมาร์ตโฟนในนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ใน พระบรมราชูปถัมภ์จังหวัดปทุมธานี. *วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ*. 2561;11(3):324-30.